

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ПОЛОЖЕННЯ
про комісію з оцінки корупційних ризиків
Херсонського державного аграрно-економічного університету

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення визначає завдання та повноваження Комісії з оцінки корупційних ризиків у Херсонському державному аграрно-економічному університеті (далі – Комісія), регулює питання організації її діяльності.

1.2. Комісія утворюється для проведення оцінки корупційних ризиків у Херсонському державному аграрно-економічному університеті (далі – Університет) з метою запобігання, виявлення і усунення корупційних ризиків у діяльності працівників Університету.

1.3. Комісія є постійно діючим колегіальним консультативно-дорадчим органом, який провадить свою діяльність на громадських засадах.

1.4. Комісія у своїй діяльності керується Конституцією України, міжнародними договорами, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, Законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, Національного агентства з питань запобігання корупції, іншими актами законодавства та цим Положенням.

2. СКЛАД ТА ПОРЯДОК РОБОТИ КОМІСІЇ

2.1. Персональний склад Комісії затверджується наказом ректора Університету. Ректор Університету визначає голову, заступника голови та секретаря Комісії.

2.2. Головою Комісії, як правило, є Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (далі – Уповноважена особа) за посадою.

2.3. До складу Комісії включаються працівники структурних підрозділів університету, які за своїми діловими, моральними якостями та професійним рівнем здатні виконувати обов'язки членів Комісії і забезпечити об'єктивні та неупереджені результати оцінювання корупційних ризиків, володіють знаннями про освітній процес і особливості організаційно-управлінської діяльності, зокрема, але не виключно проректори, декани, представники відділу кадрів та фінансово-бухгалтерської служби, юрисконсульт.

2.4. Голова Комісії організовує її роботу і відповідає за виконання покладених на Комісію завдань та функцій, головує на її засіданнях та визначає коло питань, що підлягають розгляду. У разі відсутності Голови Комісії, його обов'язки виконує заступник голови.

2.5. Під час проведення оцінки корупційних ризиків за ініціативою Уповноваженої особи до роботи Комісії без включення до її складу можуть залучатися інші працівники Університету, а також незалежні експерти чи спеціалісти.

2.6. Уповноважена особа, з метою недопущення конфлікту інтересів або необ'єктивності у роботі Комісії, при розподілі функцій між членами Комісії бере до уваги коло їх посадових обов'язків в Університеті.

2.7. Організаційною формою діяльності Комісії є засідання, які проводяться відповідно до плану оцінювання корупційних ризиків та підготовки антикорупційної програми або у разі потреби.

2.8. Засідання Комісії вважається правомочним, якщо в ньому бере участь не менше двох третин від загального складу Комісії.

2.9. Рішення Комісії приймається відкритим голосуванням простою більшістю голосів присутніх на засіданні членів Комісії та оформлюється протоколом засідання. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос голови Комісії.

2.10. У протоколі зазначається список присутніх на засіданні Комісії, питання, які розглядалися, рішення, прийняті за результатами обговорення відповідних питань, та підсумки голосування.

2.11. Кожен член Комісії має право подати до протоколу свої пропозиції та зауваження з питань, що розглядалися на засіданні, які викладаються на окремому аркуші та додаються до протоколу.

2.12. Протокол засідання Комісії оформляється протягом двох робочих днів після проведення засідання, підписується головою та секретарем Комісії, доводиться до відома всіх членів Комісії і зберігається в секторі забезпечення якості освіти та з питань запобігання та виявлення корупції в Університеті.

2.13. Рішення Комісії, прийняті в межах її повноважень, мають рекомендаційний характер.

2.14. Матеріально-технічне забезпечення діяльності комісії здійснює Університет.

3. ЗАВДАННЯ, ПОВНОВАЖЕННЯ ТА ПРАВА КОМІСІЇ

3.1. Завдання комісії в управлінні корупційними ризиками:

- 1) планування роботи з оцінювання корупційних ризиків;
- 2) дослідження середовища організації та визначення обсягу оцінювання корупційних ризиків;
- 3) обмін інформацією та проведення консультацій із внутрішніми та зовнішніми заінтересованими сторонами, у тому числі шляхом їх опитування (анкетування), інтерв'ювання;
- 4) здійснення ідентифікації, аналізу та визначення рівнів корупційних ризиків;
- 5) розробка заходів впливу на корупційні ризики.

3.2. Комісія відповідно до покладених на неї завдань:

1) узгоджує організаційні питання своєї діяльності (засоби комунікації, місця проведення зустрічей, способи документування, накопичення інформації, обміну інформацією тощо);

2) складає план оцінювання корупційних ризиків та підготовки антикорупційної програми;

3) організовує отримання відомостей для оцінювання корупційних ризиків шляхом використання різних джерел інформації;

4) досліджує середовище організації та визначає обсяг оцінювання корупційних ризиків:

- визначає функції та активи організації, що становлять значну економічну цінність;

- встановлює внутрішні та зовнішні заінтересовані сторони організації, аналізує характер їх взаємодії з організацією;

- складає перелік нормативно-правових актів та розпорядчих документів, що регулюють діяльність організації;

- збирає та аналізує інформацію про інші фактори середовища організації;

- складає аналітичні довідки за результатами збору та аналізу інформації про середовище організації;

- погоджує перелік функцій (окремих процесів) у діяльності організації як потенційно вразливих до корупції;

5) ідентифікує корупційні ризики:

- описує потенційно вразливі до корупції функції, процеси (підпроцеси) у діяльності організації;

- аналізує описані потенційно вразливі до корупції функції, процеси (підпроцеси) у діяльності організації;

- виявляє та детально документує окремі елементи корупційних ризиків;

6) аналізує корупційні ризики:

- визначає рівень імовірності реалізації корупційних ризиків;

- визначає потенційні втрати організації від реалізації корупційних ризиків;

- визначає рівень наслідків від реалізації корупційних ризиків;

7) визначає рівні корупційних ризиків;

8) розробляє заходи впливу на корупційні ризики;

9) розглядає пропозиції та зауваження до проекту антикорупційної програми щодо результатів оцінювання корупційних ризиків;

10) взаємодіє з громадськістю та іншими зовнішніми заінтересованими сторонами з питань, що належать до компетенції робочої групи;

11) здійснює за дорученням керівника організації інші повноваження, пов'язані з виконанням основних завдань.

3.3. Голова Комісії має заступника. У разі відсутності голови Комісії його обов'язки виконує заступник голови Комісії.

3.4. Голова Комісії:

1) організовує діяльність Комісії та забезпечує для цього необхідні умови:

- здійснює підготовку засідань Комісії;
- забезпечує ведення протоколів засідань Комісії;
- забезпечує обмін інформацією між членами Комісії;

2) здійснює координацію роботи з оцінювання корупційних ризиків та розробки заходів впливу на корупційні ризики.

3.5. Секретар робочої групи:

- 1) готує проект порядку денного засідання Комісії;
- 2) інформує членів Комісії та запрошених осіб про дату, час і місце проведення засідання Комісії і порядок денний;
- 3) оформлює протоколи засідання Комісії;
- 4) готує інші документи, необхідні для забезпечення діяльності Комісії.

3.6. Члени Комісії зобов'язані:

- 1) брати участь у засіданні Комісії;
- 2) дотримуватися вимог законів та цього Положення;
- 3) бути неупередженими та об'єктивними;
- 4) не допускати розголошення інформації з обмеженим доступом, яка стала їм відома у зв'язку з виконанням своїх функцій.

3.7. Комісія для виконання покладених на неї завдань має право:

1) за письмовим запитом одержувати від структурних підрозділів організації інформацію та документи (їх копії), необхідні для виконання поставлених перед Комісією завдань, з урахуванням положень законодавства щодо захисту інформації;

2) проводити опитування, інтерв'ювання працівників організації, інших внутрішніх та зовнішніх заінтересованих сторін;

3) залучати у разі потреби до діяльності Комісії інших працівників організації, у тому числі працівників її територіальних органів;

4) під час оцінювання корупційних ризиків використовувати різні джерела інформації;

5) залучати для забезпечення своєї діяльності необхідні матеріально-технічні ресурси;

6) брати участь у публічному обговоренні проекту антикорупційної програми;

7) вносити ректору Університету пропозиції щодо вдосконалення діяльності Університету у сфері запобігання та протидії корупції.

3.8. Члени Комісії мають право:

1) ознайомлюватися з матеріалами, що належать до повноважень Комісії;

2) висловлювати свою позицію під час засідання Комісії та брати участь у прийнятті рішень шляхом голосування;

3) ініціювати у разі потреби скликання засідання Комісії, а також вносити пропозиції щодо розгляду питань, не зазначених у порядку денному;

4) здійснювати інші повноваження, пов'язані із діяльністю Комісії.

4. ОЦІНЮВАННЯ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ

4.1. Оцінювання корупційних ризиків проводиться з метою встановлення ймовірності вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень працівниками Університету, встановлення причин, умов та наслідків можливого вчинення таких правопорушень, а також аналізу ефективності існуючих заходів контролю, спрямованих на запобігання реалізації корупційних ризиків.

Оцінювання корупційних ризиків є основою для підготовки та за необхідності подальшого удосконалення антикорупційної програми.

4.2. Етапами оцінювання корупційних ризиків є:

- підготовка до оцінювання корупційних ризиків;
- дослідження середовища Університету та визначення обсягу оцінювання корупційних ризиків;
- ідентифікація корупційних ризиків;
- аналіз корупційних ризиків;
- визначення рівнів корупційних ризиків.

4.2.1. Підготовка до оцінювання корупційних ризиків здійснюється з метою інформування та залучення внутрішніх та зовнішніх заінтересованих сторін до оцінювання корупційних ризиків:

1) З метою підготовки до оцінювання корупційних ризиків Уповноважена особа проводить вступний тренінг для членів Комісії.

2) До проведення вступного тренінгу може залучатися експерт.

3) Під час вступного тренінгу уповноважена особа:

- пояснює згідно з чинним законодавством визначення термінів «корупція», «корупційне правопорушення», «правопорушення, пов'язане з корупцією»; зазначає перелік корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень, встановлених законодавством; наводить, у разі наявності,

випадки вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень у діяльності організації, які виявлялися у попередні періоди (від одного до трьох років); надає огляд корупційних ризиків, визначених в антикорупційній програмі за попередній період, та стан їх усунення, мінімізації;

- пояснює мету, принципи та процедуру оцінювання корупційних ризиків і підготовки антикорупційної програми;

- інформує про вимоги до процесу документування результатів діяльності робочої групи на кожному етапі оцінювання корупційних ризиків.

4) Підготовка до оцінювання корупційних ризиків завершується узгодженням Комісією організаційних питань своєї діяльності (засобів комунікації, місця проведення зустрічей, способів документування, накопичення інформації, обміну інформацією тощо), а також складанням плану оцінювання.

5) Комісія складає план оцінювання, у якому визначаються етапи діяльності робочої групи з урахуванням функцій організації, її внутрішніх та зовнішніх заінтересованих сторін, інших факторів середовища організації. Робочий план за необхідності може корегуватися Комісією на різних етапах здійснення оцінки корупційних ризиків.

4.2.2. З метою ідентифікації корупційних ризиків Комісія досліджує середовище організації та визначає обсяг оцінювання корупційних ризиків:

1) Дослідження середовища Університету та визначення обсягу оцінювання корупційних ризиків здійснюються шляхом первинного збору та аналізу інформації про фактори середовища організації.

На цьому етапі також можуть бути виявлені окремі корупційні ризики та/або джерела корупційних ризиків.

2) Комісія вивчає структуру Університету, складає деталізований перелік функцій та активів Університету, що становлять значну економічну цінність.

3) Комісія з урахуванням функцій та активів Університету, що становлять значну економічну цінність, встановлює:

- внутрішні заінтересовані сторони, які не увійшли до складу Комісії, але можуть залучатися до процесу оцінювання корупційних ризиків;

- зовнішні заінтересовані сторони, їхні інтереси та взаємозв'язки, які можуть впливати на виникнення корупційних ризиків та наслідки їх реалізації або можуть сприяти запобіганню корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням у діяльності Університету.

Комісія складає перелік внутрішніх та зовнішніх заінтересованих сторін за визначеними нею категоріями й описує характер відносин заінтересованих сторін з Університетом.

Результати аналізу внутрішніх та зовнішніх заінтересованих сторін та характеру їх відносин з Університетом враховуються при дослідженні інших факторів середовища Університету, визначенні потенційно вразливих до корупції функцій і процесів, а також під час ідентифікації та аналізу корупційних ризиків.

4) Комісія складає перелік нормативно-правових актів та розпорядчих документів, що регулюють діяльність організації. Такий перелік групується за функціями Університету.

Нормативно-правові акти та розпорядчі документи, що регулюють діяльність організації, вивчаються при визначенні потенційно вразливих до корупції функцій і процесів, ідентифікації, аналізу корупційних ризиків, обранні заходів впливу на них, а також під час підготовки антикорупційної програми.

5) Під час збору та аналізу інформації про інші фактори середовища організації і визначення вразливих до корупції функцій та процесів робоча група:

- аналізує результати оцінювання корупційних ризиків за попередній період, заходів впливу на них, оцінки ефективності їх виконання;

- проводить опитування (анкетування) зовнішніх та внутрішніх заінтересованих сторін, аналізує та узагальнює отриману інформацію.

- досліджує стратегічні плани діяльності, плани реформування, програми розвитку, нові проекти, та програмні документи організації;

- аналізує результати аудитів, перевірок, проведених щодо організації, інших організацій, які виконують подібні функції або реалізують подібні процеси, узагальнює та документує зібрану інформацію про можливі факти вчинення корупційних і пов'язаних з корупцією правопорушень, функції та процеси, з якими такі факти пов'язані;

- аналізує звернення та скарги на діяльність організації, її окремих працівників, узагальнює та документує інформацію про можливі факти вчинення корупційних, пов'язаних з корупцією правопорушень, функції та процеси, з якими такі факти пов'язані, частоту надходження таких скарг;

- аналізує: матеріали дисциплінарних проваджень, службових розслідувань; рішення суду у справах про притягнення працівників організації до адміністративної, кримінальної відповідальності за вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень; рішення суду у кримінальних, адміністративних, господарських справах, учасником яких

була організація або інші організації, які виконують подібні функції або реалізують подібні процеси, та їх працівники;

- аналізує відомості, які містяться у відкритих інформаційних системах, реєстрах і базах даних, у тому числі у Єдиному державному реєстрі осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення;

- вивчає аналітичні матеріали Національного агентства щодо аналізу корупційних ризиків, а також аналітичні матеріали інших державних, міжнародних, громадських інституцій з питань запобігання та протидії корупції та з інших питань, які пов'язані із діяльністю організації;

- аналізує відомості із засобів масової інформації, соціальних мереж, інших відкритих джерел інформації про можливі факти вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень працівниками організації та працівниками інших організацій, які виконують подібні функції або реалізують подібні процеси.

6) За результатами збору та аналізу інформації складаються аналітичні довідки.

7) На підставі зібраних та задокументованих відомостей уповноважена особа формує та вносить на розгляд та погодження робочої групи перелік потенційно вразливих до корупції функцій та процесів, які реалізуються Університетом самостійно або спільно з іншими зовнішніми заінтересованими сторонами.

4.2.3. Під час ідентифікації корупційних ризиків Комісія здійснює опис потенційно вразливих до корупції функцій, процесів (підпроцесів) у діяльності Університету та аналіз описаних потенційно вразливих до корупції функцій, процесів (підпроцесів) у діяльності Університету:

1) Опис потенційно вразливих до корупції функцій, процесів (підпроцесів) у діяльності Університету здійснюється на підставі аналізу нормативно-правових актів та розпорядчих документів, що регулюють діяльність Університету. Додатково проводяться інтерв'ю із внутрішніми та зовнішніми заінтересованими сторонами.

Здійснення опису потенційно вразливих до корупції функцій, процесів (підпроцесів) у діяльності Університету доручається членам Комісії, до компетенції яких належить реалізація відповідних функцій та процесів (підпроцесів). До опису потенційно вразливих до корупції функцій, процесів (підпроцесів) може залучатися уповноважена особа.

2) Комісія аналізує описані потенційно вразливі до корупції функції, процеси (підпроцеси) у діяльності Університету та ідентифікує корупційні ризики, які існують або можуть виникнути під час їх реалізації.

3) Ідентифікація корупційних ризиків полягає у виявленні та детальному документуванні таких елементів корупційного ризику:

зміст корупційного ризику;

джерело (джерела) корупційного ризику;

існуючі заходи контролю, спрямовані на запобігання реалізації корупційного ризику.

4) Способами та методами ідентифікації корупційних ризиків є:

- аналіз нормативно-правових та розпорядчих документів, що регулюють діяльність Університету;

- індивідуальне спілкування (інтерв'ю) та фокусоване групове інтерв'ю (фокус-група) із зовнішніми та внутрішніми заінтересованими сторонами.

5) Комісія завершує ідентифікацію корупційного ризику визначенням існуючих заходів контролю, які запроваджені в Університеті з метою запобігання реалізації цього корупційного ризику, та аналізом їхньої ефективності.

12. Результати ідентифікації корупційних ризиків зазначаються у реєстрі ризиків згідно з додатком до цього положення, який заповнюється у форматі Excel.

4.2.4. На етапі аналізу корупційних ризиків Комісія визначає:

- рівень імовірності реалізації корупційного ризику;

- рівень наслідків від реалізації корупційного ризику.

Рівень імовірності реалізації корупційного ризику визначається за одним або сукупністю таких критеріїв:

кількість виявлених випадків учинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень працівниками організації, у тому числі територіальних органів, за останні три роки;

можливість вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень працівниками організації, у тому числі територіальних органів, за певний період часу.

Рівень наслідків від реалізації корупційного ризику визначається відповідно до потенційних втрат, які встановлює робоча група.

Потенційні втрати організації від реалізації корупційного ризику визначаються за такими категоріями:

очікувані майнові втрати організації або розмір незаконного збагачення працівника організації від реалізації корупційного ризику;

вид юридичної відповідальності, до якої може бути притягнуто працівника організації у разі реалізації корупційного ризику;

очікувані репутаційні втрати організації, її працівників від реалізації корупційного ризику;

очікувана шкода, яка може бути завдана охоронюваним законом державним, суспільним інтересам від реалізації корупційного ризику.

4.2.5: Визначення рівнів корупційних ризиків

1) Рівень корупційного ризику обчислюється у балах як добуток рівня ймовірності реалізації корупційного ризику (балів) та рівня наслідків від реалізації корупційного ризику (балів).

2) Встановлюються такі рівні корупційних ризиків:

критичний - від 12 до 16 балів;

високий - від 6 до 9 балів;

середній - від 3 до 4 балів;

низький - від 1 до 2 балів.

4.3. Після визначення рівнів ідентифікованих корупційних ризиків робоча група розробляє заходи впливу на кожний з них.

4.4. Розробка заходів впливу на корупційні ризики здійснюється із дотриманням таких принципів:

послідовність - розробка заходів впливу на корупційні ризики з урахуванням ефективності існуючих заходів контролю, запроваджених в організації, результатів виконання заходів впливу на корупційні ризики, визначених в антикорупційних програмах попередніх періодів (або інших документах, складених за результатами оцінювання корупційних ризиків);

пріоритетність - відповідність заходу впливу на корупційний ризик та строку його реалізації рівню корупційного ризику (розробка невідкладних комплексних заходів впливу на корупційні ризики з високим та критичним рівнем; встановлення заходів впливу на корупційні ризики, пов'язаних виключно із підвищенням рівня знань працівників організації, попередженням про відповідальність тощо для корупційних ризиків з низьким рівнем, в інших випадках - встановлення таких заходів виключно як додаткових);

чіткість - формулювання заходу впливу на корупційний ризик конкретним, зрозумілим, лаконічним; уникнення загальних формулювань (наприклад, посилити контроль, удосконалити порядок тощо);

достатність - визначення принаймні одного заходу впливу на корупційний ризик, спрямованого на попередження його реалізації та достатнього для усунення, мінімізації його джерела або зниження рівня ймовірності чи можливих наслідків його реалізації;

уникнення дублювання - визначення існуючих заходів контролю, спрямованих на запобігання реалізації корупційних ризиків, як заходів впливу на корупційний ризик допускається лише для корупційних ризиків із

низьким рівнем або у випадку, якщо вони не виконуються і таке невиконання є джерелом корупційного ризику;

досяжність - планування заходів впливу на корупційні ризики з урахуванням необхідних для їх виконання фінансових, матеріально-технічних, трудових та інших ресурсів.

4.5. Для кожного заходу впливу на корупційний ризик визначається особа (особи), відповідальна (відповідальні) за виконання такого заходу, а також строк (термін) його виконання.

4.6. У разі наявності корупційних ризиків, зумовлених недоліками нормативно-правових актів, суб'єктом прийняття яких не є організація, інформація про такі корупційні ризики із пропозиціями щодо їх усунення, мінімізації направляється державному органу, який прийняв такий нормативно-правовий акт.

4.7. Перелік видів корупційних ризиків не є вичерпним. Університет може самостійно визначити перелік видів корупційних ризиків, можливі механізми протидії та запобігання їх виникненню, враховуючи специфіку покладених на нього завдань і функцій відповідно до п. 10 ч. 1 ст. 7, ч. 2 ст. 19 Закону України «Про запобігання корупції», п. 2 розділу III Методології управління корупційними ризиками, затвердженої наказом Національного агентства з питань запобігання корупції від 28.12.2021 № 830/21, з метою розроблення та впровадження інструментів доброчесності у діяльності Університету.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Положення затверджується та вводиться в дію наказом ректора.

5.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться у зв'язку зі змінами законодавства шляхом викладення його в новій редакції.

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор,
проректор з науково-педагогічної роботи

Вікторія ГРАНОВСЬКА

Юрисконсульт

Тетяна КУЗОВОВА

Уповноважена особа
з питань запобігання та протидії корупції

Валентина КОВТУН